

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I PRVA NEDJELJA KROZ GODINU

DOĆI ĆE
S ISTOKA I ZAPADA I
SJESTI ZA STOL U
KRALJEVSTVU BOŽJEM

KOLOVOZ

XXI. NEDJELJA KROZ GODINU;
Ned 21. Pio X., Gospa Voćinska, Agaton,
Sidonije

Pon. 22. Blažena Djevica Marija Kraljica,
Vladislava

Uto. 23. Ruža Limska, Zdenka

Sri. 24. Bartol Apostol,
Miroslav Bulešić, Dan
policijske kapelanije PU istarske

Čet. 25. Sv. Ljudevit, kralj, Josip
Calasanz, Sever

Pet. 26. Melkizedei, Aleksandar,
Branimir

Sub. 27. Monika, Marcela Ninska,
Cezarije, Bogoljub

MEDITACIJA

Uska vrata 3

SLUŽBA RIJEČI XXI. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Doći će s istoka i zapada i sjesti za
stol u kraljevstvu Božjem 4

HOMILIJA

Izbor 8

KATEHEZA

Iz Katekizma Katoličke crkve
Milost i opravdanje 10

UZ SPOMENDAN

Blaženi Miroslav Bulešić 14

NAŠI POKOJNI 16

Mali vjeronaučni leksikon 18

Naslovnica:

Slika preuzeta s <https://www.unicath.hr>

mihael

27/2022.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandjela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVI. (2022.), broj 267(535); dvadeset i prva nedjelja kroz godinu 21. kolovoza 2022.

Kontakt:

vič. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 88 853, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

mihael

Uska vrata

Preuzeto s: <https://www.stlukesonline.co.uk/>

Dok je Isus naviještao Radosnu vijest po selima i gradovima, jedan ga od nazočnih slušatelja zapita: “Gospodine, je li malo onih koji se spašavaju?” Isus mu ne odgovara direktno, nego svima upućuje odgovor, jer je Isus već vidio da su mnogi pošli za njim pa su odustali, jer su mislili da je ugodno biti Isusov učenik. Što se Isus više približavao svome ovozemaljskom kraju, bio je radikalniji i dosljedniji u svojim propovijedima te su mnogi odustajali. Kristov je put težak, put s mnogo kušnja. Onaj koga Bog voli i koga želi imati kod sebe mora prolaziti kroz mnoge teškoće. Koga Bog ljubi njega stegom odgaja. Stega je dobra, jer odgaja, inače se čovjek utopi u močvari zla.

Isus je na putu u Jeruzalem. Pred njim je dovršenje poslanja. U svom odgovoru ne govori o nekom trećem, ne o nekima koji se spašavaju, nego govori izravno onima koji mu postavljaju pitanje. Vjera je izravna uvučenost u odnos s pitanjem spasenja. Spasenje se tiče mene osobno. Kako stvari stoje s mojim spasenjem? Ne koliko se ljudi inače spašava, nego kako je s mojim spasenjem? Borite se da uđete na uska vrata. To je prvo i najvažnije što Isus govori slušateljima. Potom ih upozorava na mnoge koji će tražiti da uđu, a neće moći. Gospodar o kome ovisi spasenje izriče jasno zašto mnogi neće biti pripušteni u Kraljevstvo. Ne poznaje ih. Za poznavanje nije dovoljno ono što ovi pretpostavljaju. Da su s njim jeli i pili ili da je on govorio u njihovoj blizini. Za poznavanje je potreban životni trud. I baš po njemu Gospodin prepoznaje one koji mu pripadaju. Trudite se da uđete na uska vrata. Život nije lagodan, ne možete ga pretvoriti samo u ugodnost. Činimo dobro jedni drugima, nosite i teret jedni drugih. Svi smo pozvani na solidarnu i djelotvornu ljubav.

U Kraljevstvo se, međutim, ne ulazi željom. Želje su nedovoljne. Valja htjeti i truditi se oko ulaska u Kraljevstvo.

Prvo čitanje: Iz 66, 18-21

Dovest će svu vašu braću između svih naroda.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Ovo govori Gospodin:
*Ja dobro poznajem
 njihova djela i namjere njihove.
 Dolazim da saberem sve puke i jezike,
 i oni će doći i vidjeti moju slavu!
 Postavit ću im znak
 i poslat ću preživjele od njih k narodima
 u Taršiš, Put, Lud,
 Mošek, Roš, Tubal i Javan
 - k dalekim otocima
 koji nisu čuli glasa o meni
 ni vidjeli moje slave -
 i oni će navješćivati slavu moju narodima.
 I dovest će svu vašu braću
 između svih naroda*

*kao prinos Gospodinu -
 na konjima, na bojnim kolima i nosilima,
 na mazgama i jednogrbim devama -
 na svetu goru svoju u Jeruzalemu -
 govori Gospodin
 - kao što sinovi Izraelovi prinose prinos
 u čistim posudama u domu Gospodnjem.
 I uzet ću sebi između njih
 svećenike, levite -
 govori Gospodin.*

Riječ Gospodnja

Božja »Slava« njegova je prisutnost, pa su pogani zapravo pozvani gledati samoga Boga. Njima će Gospodin pokazati »znak«. I taj znak ima veze s njihovim poganskim podrijetlom, jer poganski su vračari tražili znakove od svojih božanstava. Za njih Bog kaže: »Ja osujećujem znamenja vrača, i čarobnjake u luđake promećem.« Ta će znamenja biti osujećena tako što će jedini pravi Bog dati znak te će poslati »preživjele od njih k narodima«. Ovi »preživjeli« oni su koji će se obratiti od svoga poganskoga načina života, od vraćanja i od lažnih bogova, oni koji ne će »poginuti«. Obraćeni pogani dobivaju poslanje da idu onima »koji nisu čuli glasa« o Bogu ni vidjeli njegove »Slave«, te će Božju Slavu naviještati narodima. Na taj način obraćeni pogani postaju prvi navjestitelji pravoga Boga među ostalim poganima. Popis krajeva u koji će oni biti poslani prekida poetsku strukturu teksta te je vjerojatno kasnije nadodan, baš kao i popis životinja i prijevoznih sredstava. Premda danas nije moguće sa sigurnošću smjestiti sve navedene krajeve, oni obuhvaćaju tadašnji poznati svijet, a posebice sredozemne krajeve zapadno od Izraela, koje su isključivo naseljavali pogani. Obraćanje pogana opisano je kao žrtveni prinos Gospodinu, koji poput svečane procesije dolazi na »Svetu goru« u Jeruzalemu, to jest do mjesta jeruzalemskoga hrama, što dodatno naglašava žrtvenu ulogu obraćenika. Oni su u svemu poistovječeni s prinosima Izraelaca, do te mjere da će između pogana Bog sebi izabrati svećenike i levite te će tako i pogani postati sasvim ravnopravni Božjemu izabranomu narodu. Svećenici su u Izraelu imali osobitu ulogu pa su morali osobito paziti i na svoju obrednu čistoću. To je podrazumijevalo i zabranu svakoga dodira s poganima, kao i obvezu da za žene uzimaju samo čiste Izraelke. Sada je, Božjom odlukom, došlo do velikoga preokreta: i sami pogani mogu postati svećenici. Ono što ih čisti za takvu službu njihovo je obraćenje jedinomu pravomu Bogu.

Otpjevni psalam: Ps 117, 1-2

Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje!

Hvalite Gospodina, svi puci,
slavite ga, svi narodi!

Silna je prema nama ljubav njegova
i vjernost Gospodnja ostaje dovijeka!

Ovaj najkraći psalam u čitavu Psaltiru u malo riječi izražava najuniverzalniju poruku. Svi narodi pozvani su slaviti Boga, a taj poziv upućuje Izabrani narod koji je na sebi iskusio veličinu Božje ljubavi i vjernosti. U tekstu se naime lako primjećuje gramatička promjena s „vi“ u prvom na „mi“ u drugom retku, što znači da židovski psalmist sebe i svoj narod doživljava kao navjestitelja Božje istine svim narodima svijeta.

Drugo čitanje: Heb 12, 5-7.11-13

Koga ljubi Gospodin, onoga i stegom odgaja.

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo:
Zar ste zaboravili opomenu koja vam je kao sinovima upravljena:

Sine moj, ne omalovažavaj steg Gospodnje i ne kloni kad te on ukori. Jer koga Gospodin ljubi, onoga i stegom odgaja, šiba sina koga voli.

Poradi vašega odgajanja trpite. Bog s vama postupa kao sa sinovima: a ima li koji sin kojega otac stegom ne odgaja? Isprva se doduše čini da nijedno odgajanje nije radost, nego žalost, ali onima koji su njime uvježbani poslije donosi mironosni plod pravednosti. Zato uspravite ruke klonule i koljena klecava, poravnite staze za noge svoje da se hromo ne iščaši, nego, štoviše, da ozdravi.

Riječ Gospodnja

Odlomak iz Poslanice Hebrejima dio je širega teksta koji govori o kršćanskoj postojanosti. Primjer su takve postojanosti praotci koji su ustrajali u svojoj vjeri, o kojima je pisac te poslanice prethodno govorio. Oni nisu dočekali ostvarenje Božjega obećanja, ali su ipak nastavili vjerovati. Kršćanima je obećano još i više, jer se ostvarenje obećanja događa u njihovo doba, u eshatološkom razdoblju savršenosti. Stoga oni imaju još više razloga za ustrajnost. Liturgijski odlomak podsjeća ih na opomenu koja je preuzeta iz grčkoga prijevoda Knjige Izreka: »Sine moj, ne omalovažavaj steg Gospodnje i ne kloni kad te on ukori. Jer koga Gospodin ljubi, onoga i stegom odgaja, šiba sina koga voli.« Bog je time jasno uspoređen s ocem koji odgaja svoga sina. Na taj način i teškoće i trpljenja s kojima se kršćani suočavaju valja shvatiti kao Božji način odgajanja. Vjernici su stoga pozvani da na drugi način gledaju na svoj život, da imaju pogled vjere uvijek usmjeren prema budućnosti i prema Bogu. Tu pomaže i primjer Kristov. Gledajući na trpljenje u svom životu kao na božansko odgajanje, vjernici prihvaćaju drugačiju perspektivu te svaka patnja ima drugačije značenje. Shvaćaju li pak patnju kao nasljedovanje Krista, lakše će se »uvježbati« u njezinu ispravnu prihvaćanju te će imati »mironosni plod pravednosti«.

Evandjelje: Lk 13, 22-30

Doći će s istoka i zapada i sjesti za stol u kraljevstvu Božjem.

Čitanje svetog Evandjelja po Luki

Uono vrijeme: Isus je prolazio i naučavao gradovima i selima. Reče mu tada netko:

- *Gospodine, je li malo onih koji se spašavaju?*

A on im reče:

- *Borite se da uđete na uska vrata jer mnogi će, velim vam, tražiti da uđu, ali neće moći.*

Kada gospodar kuće ustane i zaključa vrata, a vi stojeći vani počnete kucati na vrata: '

Gospodine, otvori nam!', on će vam odgovoriti:

'Ne znam vas odakle ste!'

Tada ćete početi govoriti: '

Pa mi smo s tobom jeli i pili, po našim si trgovima naučavao!'

A on će vam reći:

'Kažem vam: ne znam odakle ste. Odstupite od mene, svi zlotvori!'

Ondje će biti plač i škrgut zubi kad ugledate Abrahama i Izaka i Jakova i sve proroke u kraljevstvu Božjem, a sebe vani, izbačene. I doći će s istoka i zapada, sa sjevera i juga i sjesti za stol u kraljevstvu Božjem. Evo, ima posljednjih koji će biti prvi, ima i prvih koji će biti posljednji.

Riječ Gospodnja

UEvandjelju po Luki Isus je prikazan poput učitelja kojega slijede njegovi najbliži učenici i ostali na koje nailazi te mu postavljaju pitanja. Ovdje mu pitanje postavlja neka neodređena osoba: »Gospodine, je li malo onih koji se spašavaju?« Isus ne odgovara izravno na pitanje, nego potiče svoje slušatelje da nastoje ući »na uska vrata«. Na taj način on zapravo ističe koja mora biti prva briga vjernika: ne toliko zaokupljenost brojem onih koji se spašavaju koliko brigom i zauzetošću oko vlastitoga spasenja, a to znači vlastitim obraćenjem. Kako bi pojasnio o čemu govori, Isus se kao i obično služi prispodobom u kojoj je on sâm uspoređen s »gospodarom kuće« koji zaključava vrata i ne dopušta ulazak onima koji su vani i kucaju. Drugo lice množine uključuje u prispodobu Isusove slušatelje: o njima je ovdje riječ. Oni se pozivaju na svoje poznanstvo. Ipak, odbijeni su kao zlotvori. Ovaj prvi dio prispodobe jasno je upozorenje svima koji susreću Isusa da nije dovoljno samo biti u njegovoj blizini, da ga nije dovoljno samo poznavati, pa čak ni jesti i piti s njime, što možda označava i euharistijsku gozbu. On od svojih traži da promijene svoj život. Već im je prije bio rekao: »Ako se ne obratite, svi ćete tako propasti.« Ne obrate li se, Isusovi slušatelji, premda članovi izabranoga izraelskoga naroda, mogli bi se naći odvojeni od svojih otaca, Abrahama, Izaka i Jakova, na mjestu osude. S druge strane, spasenje u kraljevstvu Božjem mogli bi naći pogani. Oni će biti sudionici eshatološke gozbe. Tako će obraćeni pogani biti posljednji koji će postati prvi, a neobraćeni Židovi bit će posljednji.

Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>

Izbor

Borite se da uđete na uska vrata

Borba o kojoj se danas govori u Evanđelju, nije borba protiv drugoga niti odolijevanje udarcima sudbine, nego je borba za izgrađivanje sebe, kvalitetan izbor i donošenje prave odluke. Valja nastojati pobijediti grešnu narav i zle sklonosti i opredijeliti se za Krista. Pa onda živjeti svoje opredjeljenje. Na nama je da pristanemo biti odgojiva djeca Božja.

Niti se borimo niti se uspoređujemo s drugim ljudima. Nećemo biti suđeni samo po tome kakvi smo bili u odnosu na druge, nego i jesmo li prihvatili i koristili talente što su nam darovani te jesmo li svakodnevno napredovali u vjeri, nadi i djelotvornoj ljubavi.

Premda postoje ljudi koji tvrde daje život neprestana borba, mi kršćani znamo da je zapravo život neprestani izbor. I današnji evanđeoski odlomak progovara o izboru. Način na koji nas Bog odgaja i vodi kroz život je omogućavanje izbora. Ali pri izboru

nismo prepušteni sami sebi i svojoj ograničenoj ljudskoj mudrosti, nego nas Bog svojom milošću svakodnevno potiče da napravimo izbor koji će imati dobre posljedice za naš život i život naših bližnjih. Posljedice koje će učvrstiti naše zajedništvo s Bogom, a ne ga slabiti ili raskidati.

Gospodine, je li malo onih koji se spašavaju?

Isus ne odgovara na pitanje o broju spašenika. Koristi prigodu da još jednom razbije predrasude o tome tko smatra da bi trebao biti spašen. Isus naglašava da nas ne spašava nikakva pripadnost, niti dokumenti kojima je možemo dokazati. Isus pokazuje da nas ne spašava tradicija niti izvanjska, ceremonijalna pripadnost. Isus ističe da nas ne spašava vanjsko obilježje prostora i vremena. Bitno je prihvatiti Krista i živjeti njegovu zapovijed ljubavi. Kršćanstvo nije administrativna kategorija. Ne prepoznaje se da smo kšćani na temelju dokumenata koje možemo pribaviti, nego na temelju svakodnevnoga života. Sama činjenica da smo članovi Crkve ništa ne znači ako ne

<https://deaconscorner.org/>

živimo svoje kršćansko opredjeljenje. Zato je potrebno ponizno prihvaćati poticaje Duha Svetoga i svakodnevno se boriti da uđemo u kraljevstvo Božje. Potrebno je prihvaćati i one poticaje koji su nam mučni i teško prihvatljivi jer, kao stoje zapisano u današnjem drugom čitanju, Bog nas i stegom odgaja. Stegom koja na početku djeluje kao ograničenje, ali kasnije se pokazuje kao blagoslov i izvor radosti.

I Isus, kao dobar pedagog, zna da valja otvarati perspektive te misli i želju učenika usmjeravati i izvan onoga što mogu sami svojim pitanjima zahvatiti. Zato Isus najčešće ne odgovara direktno. Isusov nauk nije baratanje definicijama i jezgrovito sročnim odgovorima, nego odgoj koji je poticaj da čovjek krene na put za Kristom te tijekom puta neprestano prepoznaje i sebe i Boga i bližnje.

I doći će s istoka i zapada, sa sjevera i juga

Isus ističe još jednu činjenicu koja je bila šokantnija njegovim slušateljima nego nama, poglavito nama koji pripadamo Katoličkoj Crkvi. Isus veli da ne postoje drukčiji koji su osuđeni na propast samo zato jer nisu naši. Svi ljudi su pozvani na spasenje i svi mogu biti dionici plodova Kristove muke, milosti Duha Svetoga i zajedništva s Ocem. Bog i evanđelje otvoreni su i ponuđeni svakom čovjeku. Bog svakog pojedinog čovjeka smatra dostojnim svoje ljubavi i evanđeoskog poziva na obraćenje. Ako Bog svakom čovjeku na takav način pristupa, onda smo i mi koji želimo živjeti u skladu s Božjom voljom moramo na takav način pristupati svakom čovjeku. A takvo postupanje dovodi do mira. Mira u čovjeku i mira među ljudima. I opet se pokazuje da bez života u skladu s Božjom voljom nema sreće ni napretka.

Iz Katekizma Katoličke crkve

Milost i opravdanje

I. Opravdanje

Milost Duha Svetoga ima moć da nas opravda, to jest očisti od naših grijeha i udijeli nam pravednost Božju po vjeri u Krista Isusa i po krštenju: „Ako umrijesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s njime. Znamo doista: Krist, uskrišen od mrtvih, više ne umire, smrt njime više ne gospoduje. Što umrije, umrije grijehu jednom zauvijek; a što živi, živi Bogu. Tako i vi: smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu (Rim 6, 8-11).

Snagom Duha Svetoga sudjelujemo u mucu Kristovoj umirući grijehu, i u njegovu uskrsnuću rađajući se na novi život; udovi smo njegova Tijela, Crkve, i loze pricijepljene njemu, Trsu.

Prvo je djelo milosti Duha Svetoga obraćenje, kojemu je plod opravdanje, kako je Isus navijestio na početku evanđelja: „Obratite se jer je blizu Kraljevstvo Božje“ (Mt 4, 17). Na poticaj milosti, čovjek se okreće prema Bogu i udaljuje od grijeha te tako prima oproštenje i pravednost odozgor. „Opravdanje (...) nije tek otpuštanje grijeha nego je i posvećenje i obnova unutrašnjega čovjeka.“

Opravdanje oslobađa čovjeka od grijeha koji se suprotstavlja ljubavi Božjoj te čisti njegovo srce. Opravdanje je posljedica inicijative Božjeg milosrđa, Boga koji pruža oproštenje. Ono pomiruje čovjeka s Bogom. Izbavlja od ropstva grijeha i ozdravlja.

Opravdanje je u isto vrijeme prihvaćanje Božje pravednosti po vjeri u Krista Isusa. Ovdje pravednost označuje ispravnost božanske ljubavi. Zajedno s opravdanjem ulijevaju se u naša srca vjera, ufanje i ljubav, i daje nam se posluš Božjoj volji.

Opravdanje nam je zaslužno mukom Krista koji se na križu prinio kao žrtva živa, sveta, Bogu mila, te je njegova krv postala pomirilištem za grijehe svih ljudi. Opravdanje nam se daje po krstu, sakramentu vjere. Ono nas suobličava s pravednošću Boga koji nas snagom svoga milosrđa čini iznutra pravednima. Cilj mu je slava Božja i Kristova te dar života vječnoga.

Opravdanje uspostavlja suradnju između milosti Božje i čovjekove slobode. Ta se suradnja s čovjekove strane izražava pristankom vjere uz Riječ Božju koja čovjeka zove k obraćenju, i u suradnji ljubavi s poticajem Duha Svetoga koji pretječe pristanak i čuva ga.

Opravdanje je najizvrsnije djelo Božje ljubavi koja se očitovala u Kristu, a dano

nam je po Duhu Svetom. Sveti Augustin smatra da je opravdanje bezbožnika „veće djelo (...) od stvaranja neba i zemlje“ (...), jer „nebo će i zemlja proći, dok spasenje i opravdanje unaprijed

izabranih neće proći nikada“. On također misli da opravdanje grešnika nadvisuje samo stvaranje anđela u pravednosti, jer očituje veće milosrđe.

Duh Sveti je nutarnji učitelj. Darivajući život „unutrašnjem čovjeku“, opravdanje uključuje posvećenje cijeloga bića.

II. Milost

Naše opravdanje dolazi od Božje milosti. Milost je naklonost, ničim zaslužena pomoć koju nam Bog pruža da bismo odgovorili njegovu pozivu: da postanemo sinovi i kćeri Božje, posinci, sudionici božanske naravi i života vječnoga.

Milost je sudjelovanje u Božjemu životu; ona nas uvodi u intimnost trojstvenoga života. Po krštenju kršćanin sudjeluje u milosti Krista koji je Glava svoga Tijela. Kao „posinak“ i on može Boga nazivati „Ocem“, u jedinstvu sa Sinom jedinorođenim. On prima život Duha koji u nj ulijeva ljubav i oblikuje Crkvu.

Taj je poziv na život vječni nadnaravan. Ovisi posvema o ničim zasluženju Božjoj inicijativi, jer nam samo Bog može objaviti i darovati samoga sebe. Premašuje sposobnost čovjekova razuma i moći njegove volje kao i svakoga drugog stvora.

Milost Kristova je nezaslužen dar kojim nam Bog dariva svoj život, što nam ga u dušu ulijeva Duh Sveti da je ozdravi od grijeha i posveti. To je posvetna (posvećujuća) ili pobožanstvenjujuća milost, koju primamo na krštenju. Ona je u nama izvor djela posvećenja

Posvetna milost je stalan dar, postojano i nadnaravno stanje što usavršuje dušu osposobljujući je da živi s Bogom i djeluje po njegovoj ljubavi. Treba razlikovati trajnu (habitualnu) milost, kao trajno osposobljenje da živimo i djelujemo prema božanskom pozivu, od djelatnih (aktualnih) milosti, koje označuju Božje zahvate bilo na početku obraćenja, bilo u tijeku djela posvećenja.

Već i sama pripravnost čovjekova da prihvati milost predstavlja djelovanje te milosti. Ona je potrebna da pobudi i podrži našu suradnju u opravdanju po vjeri i u posvećenju po ljubavi. Ono što je u nama otpočeo, Bog privodi k ispunjenju: „On doista otpočinje tako da mi, njegovim djelovanjem, htjednemo; on dovršava djelo, sudjelujući s pokretima naše volje koja je već obraćena.“

Slobodna Božja inicijativa zahtijeva slobodan čovjekov odgovor; Bog je čovjeka doista stvorio na svoju sliku, obdarivši ga, uz slobodu, sposobnošću da ga upozna i ljubi. Duša istom po slobodi može ući u zajedništvo ljubavi. Bog neposredno dotiče i izravno pokreće čovjekovo srce. Stavio je u čovjeka težnju za istinom i dobrom koju samo on može zadovoljiti. Obećanja „života vječnoga“ odgovaraju toj težnji, iznad svake nade.

Milost je nadasve i poglavito dar Duha koji nas čini pravednima i posvećuje. Ali milost obuhvaća i darove što nam ih Duh daje da nas pridruži svom djelovanju te nas osposobi da sudje lujemo u spasenju drugih i u rastu Tijela Kristova, Crkve. To su sakramentalne milosti vlastite različitim sakramentima. To su, osim toga, posebne milosti koje se nazivaju i „karizme“, po grčkoj riječi što je rabi sveti Pavao, a koja znači blagonaklonost, nezasluženi dar, dobročinstvo. Koja god im bila narav, katkada i izvanredna, kao što je dar čudesa ili jezika, karizme su usmjerene na posvetnu milost, a cilj im je zajedničko dobro Crkve. One su u službi ljubavi koja izgrađuje Crkvu.

Među posebnim milostima potrebno je spomenuti staleške milosti koje prate vršenje odgovornih dužnosti kršćanskog života i službi u krilu Crkve.

Milost izmiče našem iskustvu jer spada u nadnaravni red i tek se vjerom može upoznati. Stoga se ne možemo pozivati na svoje osjećaje i svoja djela kako bismo zaključili da smo opravdani i spašeni.⁶¹ Ipak, po riječi Gospodinovoj: „Po njihovim ćete ih plodovima prepoznati“ (Mt 7, 20), promatranje Božjih dobročinstava u našem životu i u životu svetaca pruža nam jamstvo da milost u nama djeluje i potiče nas na sve veću vjeru i na stav zaufana siromaštva. Jedan od najljepših iskaza takva raspoloženja duše jest odgovor sv. Ivane Arške na izazovno pitanje njezinih crkvenih sudaca: „Upitana znade li je li u milosti Božjoj, ona odgovori: ‘Ako nisam, neka me Bog u nju stavi; ako jesam, neka me Bog u njoj sačuva’.“

III. Zasluga

Riječ „zasluga“ općenito označuje dužnu naplatu koju zajednica ili društvo daje nekom svom članu za djelo, prosuđeno kao dobro ili zlo, koje prema tome zaslužuje nagradu ili kaznu. Zasluga ulazi u red kreposti pravednosti, po načelu jednakosti koje njome ravna.

U odnosu prema Bogu, u strogo pravnom smislu, čovjek ne može imati zasluga. Između njega i nas nejednakost nema mjere, jer smo mi od njega kao Stvoritelja sve primili.

Čovjekova zasluga pred Bogom u kršćanskom životu počiva na tome što je Bog slobodno odlučio čovjeka pridružiti djelu svoje milosti. Božje Očinsko djelovanje pretječe svojim nadahnućem, a na nj se nadovezuje čovjekovo slobodno djelovanje suradnjom, tako te zasluge za dobra djela treba pripisati najprije Božjoj milosti, a onda vjerniku. I sama čovjekova zasluga, uostalom, pripada Bogu jer je dobrim djelima u Kristu izvor Duh Sveti svojim nadahnućima i pomaganjem.

Budući da nas naše posinaštvo po milosti čini udionicima božanske naravi, ono nam može, po nezasluženoj pravednosti Božjoj, pružiti i pravu zaslugu. To je pravo tek posljedica milosti, pravo puno ljubavi koja nas čini „subaštinicima“ Kristovim i dostojnima da steknemo „obećanu baštinu vječnoga života“. Zasluge naših dobrih djela darovi su Božje dobrote. „Najprije nam je dana milost, potom slijedi ono dugovano. (...) Tako njegovi darovi postaju tvoje zasluge.“

Budući da u redu milosti inicijativa pripada Bogu, nitko ne može zaslužiti prvu milost koja stoji na početku obraćenja, oproštenja i posvećenja. No na poticaj Duha Svetoga i ljubavi možemo sebi i drugima susljedno zaslužiti korisne milosti za naše posvećenje, za porast milosti i ljubavi i za postignuće vječnoga života. I sama vremenita dobra, kao što je zdravlje i prijateljstvo, možemo zaslužiti po rasporedu Božje mudrosti. Sve su te milosti i ta dobra predmet kršćanske molitve. Ona provida našoj potrebi za milošću u svrhu zaslužnih djela.

Ljubav Kristova u nama vrelo je svih naših zasluga pred Bogom. Milost nas po djelatnoj ljubavi sjedinjuje s Kristom tako te jamči nadnaravni značaj naših čina i dosljedno njihovu zaslužnost pred Bogom i pred ljudima. Sveci su uvijek bili živo svjesni da su njihove zasluge čista milost.

IV. Kršćanska svetost

Znamo da Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube (...) Jer koje predvidje, te i predodredi da budu suobličeni slici Sina njegova te da on bude prvorodenac među mnogom braćom. Koje je pak predodredio, te je i pozvao; koje je pozvao, te je i opravdao; koje je opravdao, te je i proslavio“ (Rim 8, 28-30).

„Svi vjernici, bilo kojeg staleža i stupnja, pozvani su na potpun kršćanski život i na savršenu ljubav.“ Svi su pozvani na svetost: „Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski“ (Mt 5, 48)

Duhovni rast teži za sve intimnijim sjedinjenjem s Kristom. To se sjedinjenje zove „mistično“ jer po sakramentima, „svetim misterijima“, daje udjela u Kristovu otajstvu, a po njemu u otajstvu Presvetoga Trojstva. Bog nas sve zove u to intimno jedinstvo s njime, iako se samo nekima daju posebne milosti ili izvanredni znakovi toga mističnoga života kako bi se očitovalo da je nezasluženi dar koji je dan svima.

Put savršenstva prolazi kroz križ. Nema svetosti bez odricanja i bez duhovnog boja. Duhovni napredak iziskuje askezu i mrtvljenje koji nas postupno privode miru i radosti blaženstava.

Za dobra djela učinjena s Božjom milosti, u zajedništvu s Isusom, sinovi i kćeri svete Majke Crkve opravdano se nadaju milosti konačne ustrajnosti i nagradi od Boga, svoga Oca. Opslužujući isto pravilo života, vjernici sudjeluju „u blaženoj nadi“ onih koje Božje milosrđe sabire „u sveti grad, novi Jeruzalem“ što silazi „s neba, od Boga kao Zaručnica nakićena za svoga Zaručnika“ (Otk 21, 2).

Miroslav Bulešić

Hrvatski mučenik i blaženik Miroslav Bulešić rođen je 13. svibnja 1920. u Čabrunićima kod Svetvinčenta u Istri kao sin Mihe i Lucije rođene Butković. Osnovnu školu polazio je u Juršićima, a potom se školovao u sjemeništima u Gorici i Kopru. Studirao je od 1939. do 1943. filozofiju i teologiju u Rimu na sveučilištu Gregoriana, a za njegovo školovanje zauzeo se blaženi Alojzije Stepinac. Za svećenika je zaređen 11. III. 1943. u župnoj crkvi u Svetvinčentu. Bio je upravitelj župe u Baderni do 1945. To su bila teška ratna vremena. Osobitu pozornost velečasni Miroslav posvetio je odgoju djece i mladih. Pomagao je svima koji su bili u potrebi: «Između žalosnog, tužnog, krvlju natopljenog naroda, mi moramo biti dobri Samaritanci, koji tješimo, liječimo, pridižemo, zavijamo svaku ranu... Ja sam katolički svećenik i podijelit ću svete sakramente svima koji to traže - i Hrvatima i Nijemcima i Talijanima.» Prijetili su mu s raznih strana pa je u svojem dnevniku zapisao: "Moj život Ti sasvim darujem za svoje stado... Želim umrijeti za slavu Božju i spasenje duše svoje i duša svojih vjernika."

U jesen 1945. imenovan je župnikom u Kanfanaru. Predavao je vjeronauk u školi, okupljao mladež, obnovio crkveno pjevanje, uveo pobožnost Srcu Isusovu i Marijinu, organizirao pučke misije i karitativnu djelatnost. Protivnici vjere su ga napadali, ali on nije htio ostaviti svoju zemlju i pobjeći u Italiju: "Ako me ubiju, ubit će me za Boga i vjeru." U jesen 1946. postao je nastavnik i odgojitelj u sjemeništu i gimnaziji u Pazinu. Posvetio se odgoju i obrazovanju sjemeništara. Imenovan je tajnikom "Svećeničkog zbora svetog Pavla", koji je okupljao svećenike Hrvate, zalagao se za slobodu vjere i nesmetano djelovanje Crkve, a pridonio je kao i mnogi drugi svećenici međunarodnom priznanju pripojenja Istre matici Hrvatskoj. U proljeće 1947. komunističke vlasti predstavile su "petogodišnji plan", kojim su tražili radne akcije nedjeljom, zabranu vjeronauka u školama te udaljšavanje Crkve iz javnog života. Miroslav Bulešić se tome odlučno usprotivio, zajedno sa drugim svećenicima iz "Svećeničkog zbora svetog Pavla".

U kolovoza 1947. pratio je delegata Svete Stolice monsinjora Jakoba Ukmara, koji je dijelio krizmu na području oko Buzeta. Nakon što komunisti nisu uspjeli spriječiti krizmu u Buzetu 23. kolovoza

<https://www.nedjelja.ba>

1947., došli su naredni dan, 24. kolovoza, pred župnu kuću u obližnjem Lanišću. Mještani Lanišća složno su čuvali crkvu i svećenike u Lanišću, sve dok nije došla milicija. Potom su otišli kući smatrajući da neće biti daljnjih nereda. Kada je župnik Stjepan Cek otvorio vrata župnog dvora komandiru milicije, zlikovci su upali pred očima milicajaca u župni dvor.

Pretukli su brutalno monsinjora Ukmara, a velečasnog Bulešića ubili su ubodima noža u grlo. Krv mučenikova prskala je po zidu župnog ureda i tekla sve do predsoblja. Tadašnji papinski nuncij Joseph Harley izjavio je: "Vi ste više dobili smrću tog mladog svećenika, nego li ste izgubili, jer ste dobili blaženika i mučenika." Komunisti nisu dopustili da mučenik bude pokopan u svojoj rodnoj župi u Svetvinčentu, nego u Lanišću. Tek je 1958. njegovo tijelo preneseno na groblje u Svetvinčenat, a 2003. položeno u posebnu kriptu u zidu župne crkve u Svetvinčentu. Veliki istarski biskup Dragutin Nežić započeo je, 1956., službeni postupak za proglašenje Miroslava Bulešića blaženim, ali su komunističke vlasti to zabranile. U porečkoj i pulskoj biskupiji provedeno je službeno istraživanje o životu i mučeničkoj

žrtvi Miroslava Bulešića, koje je 2004. predano Kongregaciji u Rim. Na obljetnicu Bulešićeve smrti, 1997., župljani laniške župe postavili su spomen-ploču na zgradi doma gdje je mučenik ubijen. Istog dana su postavili i spomen-ploču na zidu ispred same crkve, s tekstom: "24. kolovoza 1947., na ovoj posvećenoj zemlji, dok se dijelila Sveta potvrda, branili smo Crkvu i svećenike, svjedočili vjeru svojih otaca, narodni identitet i slobodu".

Papa Benedikt XVI. ovlastio je 20. prosinca 2012. Kongregaciju za proglašenje svetih da objavi dekret o proglašenju blaženim velečasnog Miroslava Bulešića. Veličanstvena beatifikacija održana je 28. rujna 2013. u pulskoj Areni uz nazočnost mnoštva svećenika i vjernika.

Posvećena mu je crkva u Valbandonu kod Fažane i policijska kapelanija Policijske uprave istarske.

<https://www.velecasnisudac.com/>

NAŠI POKOJNI

FRANJO GILJA,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 22. kolovoza 1991.

MIRO MEHIĆ,

PU osječko - baranjska, Mece, 22. kolovoza 1991.

MILAN VRANIĆ,

PU primorsko - goranska, Žuta Lokva, 22. kolovoza 1991.

ŽELJKO VREBAC,

PU primorsko - goranska, Pakrac, 22. kolovoza 1991.

MARINO JAKOMINIĆ,

PU primorsko - goranska, Gospić, 22. kolovoza 1992.

DRAGUTIN TOLJAN,

PU primorsko - goranska, Žuta Lokva, 24. kolovoza 1991.

VINKO KRZNARIĆ,

PU ličko - senjska, Žuta Lokva, 24. kolovoza 1991.

ZDRAVKO VUKOVIĆ,

PU ličko - senjska, Žuta Lokva, 24. kolovoza 1991.

DRAGUTIN TOLJAN,

PU ličko - senjska, Brinje, 24. kolovoza 1991.

MILAN VRANIĆ,

PU ličko - senjska, Brinje, 24.kolovoza 1991.

IVAN KAMBER,

PU splitsko - dalmatinska, Sinj, 25. kolovoza 1991.

FRANE JURIĆ - ARAMBAŠIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Kijevo, 26. kolovoza 1991.

ŽELJKO KUCJENIĆ,

PU brodsko - posavska, Vukovar, Trpinjska cesta, 26. kolovoza 1991.

IVAN TOMAŠ,

PU splitsko - dalmatinska, Vrlika, 26. kolovoza 1991.

DRAGUTIN LJUBIĆ,

PU karlovačka, Novska, 26.kolovoza 1991.

DALIBOR BEDI,

PU bjelovarsko - bilogorska, , 26. kolovoza 1994.

GORAN GLAVINIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, , 27. kolovoza 1995.

POČIVALI U MIRU

Mali vjeronaučni leksikon

Luterani

Luterani, u protestantizmu, pripadnici luteranskih crkava, pristaše Lutherova nauka, luteranstva, nauka, načina života i crkvene zajednice proizašle iz Lutherova učenja.

Glavna obilježja luteranstva: Sveto pismo vrhovni je autoritet u pitanjima vjere (sola Scriptura), nauk o opravdanju vjerom (sola fide) i milošću (sola gratia) (padom u grijeh čovjek ne može činiti zaslužna djela pa je samim opravdanjem uračunat u pravednike pred Bogom), svećeništvo svih vjernika, nauk o dva kraljevstva, po kojem se djelokrug vlasti ne smije miješati s evanđeljem. Rasprave nakon Lutherove smrti nastale u pogledu pravoga luteranskog nauka razriješene su spisom Formula sloge, a luteranstvo kao vjeroispovijest (konfesija) uspostavljeno je Knjigom sloge.

U XVII. st. s pijetizmom veći je dio luteranskog učenja prešao u nauk o osobnom posvećenju, a duhovnim buđenjem u XIX. st. dolazi do važnije luteranske obnove. Pojavom neoluteranstva ponovo se naglašava važnost vjerskih spisa, crkvenih službi i sakramenata. Luteranstvo XX. st. obilježava ponovo otkrivanje osobe i nauka M. Luthera te dijalog s drugim konfesijama.

Luteranske crkve

Luteranske crkve, crkve nastale Lutherovom reformom. Vjeroispovjedne im temelje uz Bibliju i ekumenska vjerovanja čine luteranski vjeroispovjedni spisi (Augsburška vjeroispovijed i Lutherov Mali katekizam). Crkveno ustrojstvo je uglavnom biskupsko-sinodalno. Širom svijeta luteranske crkve imaju više od 60 milijuna članova (1996.), najviše u Njemačkoj, skandinavskim zemljama, Estoniji, Letoniji, SAD-u i Kanadi. Manje su skupine vjernika u istočnoj i sjeveroistočnoj Europi (Rumunjska, Rusija, Slovačka, Mađarska). Najveći broj luteranskih crkava pripada Svjetskomu luteranskom savezu. Luteranske crkve državne su crkve u Švedskoj, Danskoj, na Islandu i u Norveškoj; u Finskoj kao narodna crkva ima posebno mjesto. U Njemačkoj su luteranske crkve sve pokrajinske crkve, osim Evangeličko-luteranske crkve u Oldenburgu i Evangeličke crkve u Württembergu, i uključene su u Ujedinjene evangeličko-luteranske crkve u Njemačkoj.